

**Generator
Referendów**

Rada Referendalna Generatora Referendów
Polsko-Amerykańska Fundacja Edukacji
i Rozwoju Ekonomicznego
ul. Mickiewicza 16/12A
01-517 Warszawa

Warszawa, dnia.....

Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Petycja w sprawie zmian w polskim prawie w kierunku wprowadzenia możliwości podpisania listy poparcia za organizacją referendum lokalnego podpisem elektronicznym.

Podstawa Prawna:

- Art. 63 Konstytucji RP
- Art. 2 ust.1 i 2 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz.U. 2018 poz. 870)

W imieniu niżej podpisanych ambasadorów i sympatyków inicjatywy społecznej Generator Referendów składam niniejszą petycję w celu zmian w polskim prawie w kierunku wprowadzenia możliwości podpisania listy poparcia za organizacją referendum lokalnego podpisem elektronicznym.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. 2000 nr 88 poz. 985).

Uzasadnienie

Referenda lokalne stanowią kluczowy element demokracji bezpośredniej, umożliwiając obywatelom bezpośredni wpływ na decyzje dotyczące ich najbliższego otoczenia.

Wprowadzenie podpisu elektronicznego znacząco usprawniłoby proces zbierania podpisów, umożliwiając szybsze i efektywniejsze ich gromadzenie. Automatyzacja procesu weryfikacji podpisów przyczyniłaby się do zwiększenia przejrzystości i wiarygodności całego procesu, eliminując ryzyko błędów ludzkich oraz potencjalnych nadużyć.

Przykładem negatywnych konsekwencji obecnego systemu jest sytuacja, która miała miejsce podczas zbierania podpisów pod referendum w sprawie odwołania prezydenta Piotrkowa Trybunalskiego. Kontrowersje wokół weryfikacji zebranych podpisów doprowadziły do wielomiesięcznej batalii sądowej, z finałem w Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Podważyło to zaufanie obywateli do procedury referendalnej. Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronach: <https://www.facebook.com/mariuszmaciolekM> oraz <https://rpt23.pl/index.php/aktualnosci/>.

Ważne jest również, aby zachować możliwość składania podpisów w formie pisemnej. Taki krok zapobiegnie wykluczeniu cyfrowemu osób, które nie mają dostępu do nowoczesnych technologii lub nie są z nimi zaznajomione.

Dodatkowo, należy podkreślić, że istnieją badania potwierdzające pozytywny stosunek obywateli do cyfryzacji demokracji. Przykładem może być badanie przeprowadzone przez organizację lubbezpośrednio.pl, w którym na pytanie o możliwość elektronicznego podpisywania wniosków o referendum, 62% respondentów wyraziło pozytywną opinię.

Kwestie techniczne - spostrzeżenia od ekspertów z dziedziny informatyki działających w ramach Generatora Referendów

Przy tworzeniu odpowiednich przepisów nacisk powinien być położony na umożliwienie zbiórki podpisów z wykorzystaniem już stworzonych i będących w użyciu narzędzi administracji publicznej takich jak Podpis Zaufany.

Oprócz wymaganych zmian w prawie pozostaje kwestia stworzenia portalu umożliwiającego takie zbiórki podpisów. Dobrym przykładem elektronicznej zbiórki podpisów jest Kraków, ze swoim serwisem: <https://www.bip.krakow.pl/obiu>. Portal ten umożliwia elektroniczną zbiórkę podpisów pod Obywatelskimi Inicjatywami Ustawodawczymi za pomocą Podpisu Zaufanego. Docelowym rozwiązaniem mogłoby być rozszerzenie portalu mObywatel tak, aby uniknąć sytuacji w której to każdy samorząd musiałby implementować to samo rozwiązanie od nowa.

Wnioskodawca pragnie zauważyć, że po wprowadzeniu zmian prawnych będących tematem petycji, niezależne organizacje działające w obszarze demokracji bezpośredniej dostaną zielone światło, aby za pomocą prostych serwisów internetowych być w stanie samemu zbierać podpisane elektronicznie wnioski o referenda i następnie przysyłać je w imieniu mieszkańców do wybranej jednostki samorządu. Nie wymaga to modyfikacji czy budowy żadnej dodatkowej infrastruktury informatycznej, wystarczy email/Elektroniczna Skrzynka Podawcza. Wnioskodawca widzi to jako rozwiązanie przejściowe, dopóki nie pojawi się rozwiązanie/a z administracji publicznej.

Warto również zaprosić do konsultacji ekspertów ze środowisk demokracji bezpośredniej oraz z dziedziny informatyki. Osoby z Generatora Referendów zgłaszają swoją gotowość do pomocy.

W świetle powyższych argumentów, apelujemy o rozważenie wprowadzenia podpisu elektronicznego jako alternatywy dla tradycyjnego sposobu składania podpisów w ramach procedur referendalnych. Taka zmiana przyczyniłaby się do modernizacji demokracji bezpośredniej, zwiększając jej dostępność i efektywność.

